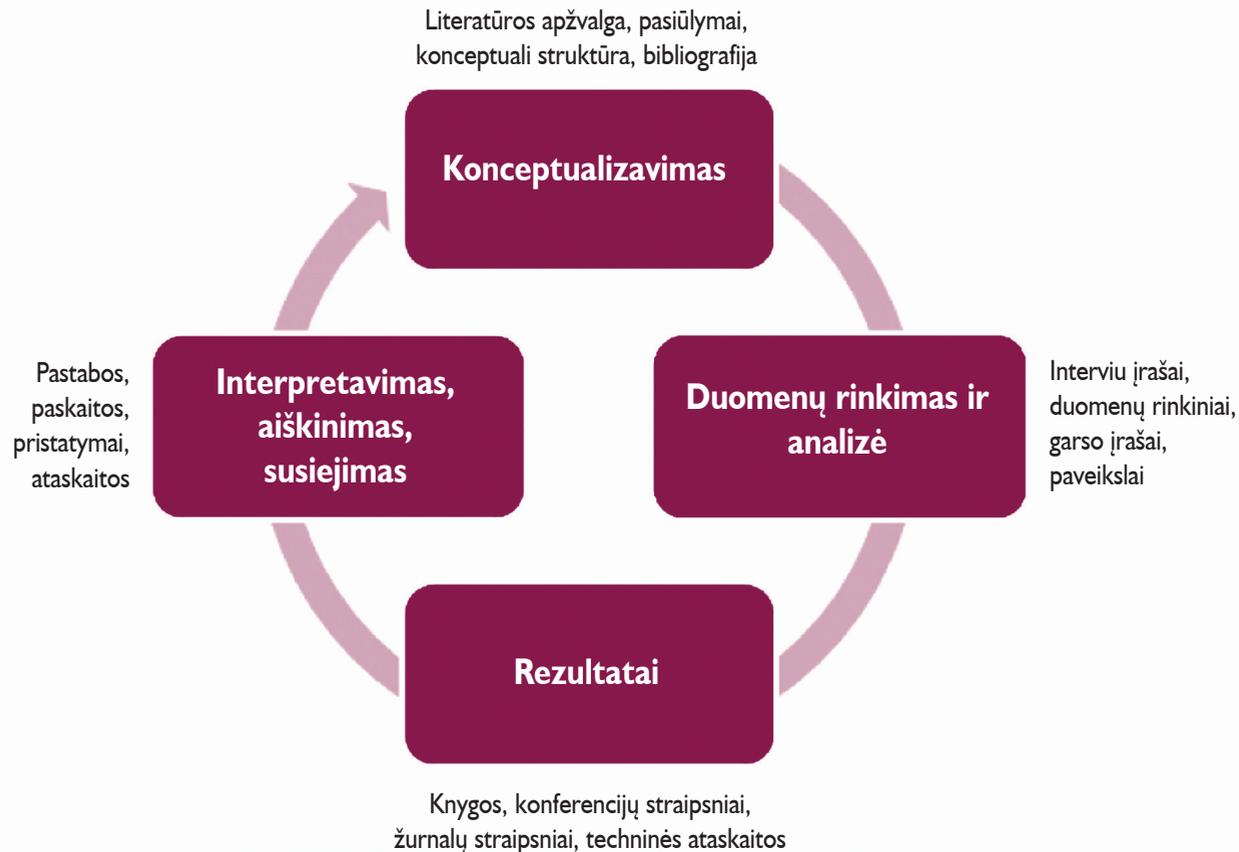

Mokslinės komunikacijos kaitos tendencijos

Mokslinė komunikacija yra mokslinių tyrimų rezultatų kaupimas ir sklaidimas, pasitelkiant techninius įrenginius, organizacines struktūras ir kt. priemones, bei tyrimų rezultatų

vertimas praktinėmis žiniomis. Mokslinės komunikacijos sistema apima mokslo žinių kūrimą, saugojimą, sklaidą, tvarkymą, dalijimąsi jomis.

Mokslinių tyrimų proceso ciklas

Mokslinės komunikacijos funkcijos:

- ◆ registruoja sukurtų žinių autorystę
- ◆ per mokslo publikacijų recenzavimo procesą užtikrina mokslinių tyrimų kokybę ir pagrįstumą
- ◆ skatina mokslinių tyrimų matomumą pasaulinėje erdvėje
- ◆ užtikrina ilgalaikį mokslinių tyrimų ir gautų rezultatų išsaugojimą
- ◆ užtikrina autorių ir institucijų pripažinimą

Formaliosios komunikacijos kanalais prieinama spausdinta ir elektroninė informacija. Daugėja el. formatu išsaugomų dokumentų, kurie turi (arba neturi) spausdintus analogus.

Neformaliosios komunikacijos priemonės: asmeniniai kontaktai su kolegomis, mokslinės diskusijos, seminarai, konferencijos ir kt. Bendravimas vyksta susitikimų metu arba naudojant interneto priemones.

Ribos tarp formalios ir neformalios mokslinės komunikacijos nyksta. Mokslo komunikacijai naudojamos **interaktyvios mokslinės komunikacijos priemonės**: elektroninis paštas, elektroninės konferencijos, virtualios diskusijos, socialiniai tinklai, tinklaraščiai ir kt.

Išplėstinės publikacijos (angl. *enhanced publications*) – tai tradicinės publikacijos, susietos ryšiais ir papildytos informacija, duomenimis, modeliais, algoritmais, nuotraukomis, vaizdo, garso įrašais ir kt. Jos yra dinaminės, nuolat papildomos nauja informacija:

- ◆ tyrimų duomenimis (įrodymais),
- ◆ papildoma medžiaga (ilustracijomis ir paaiškinimais),
- ◆ duomenimis, atsiradusiais paskelbus publikaciją (komentarais, reitingais).

Article of the Future <<http://www.articleofthefuture.com/>>

Megažurnalai – tai atvirosios prieigos žurnalai, kurie publikuoja šimtus ar tūkstančius straipsnių per mėnesį. Straipsniai yra recenzuojami – nustatyti objektyvūs vertinimo kriterijai, greitas recenzavimo procesas.

- *BMJ Open* <<http://bmjopen.bmj.com/>>
- *eLife* <<http://elife.elifesciences.org/>>
- *F1000 Research* <<https://f1000research.com/>>
- *PeerJ* <<https://peerj.com/>>
- *PLOS One* <<http://www.plosone.org/>>

Identifikatoriai

DOI (*Digital Object Identifier*) <<http://www.doi.org/>>

Skaitmeninis objekto identifikatorius DOI yra techninė ir socialinė infrastruktūra, leidžianti užregistruoti ir suteikti nuolatinį suderintą identifikatorių informacijos šaltiniams ar objektams, esantiems interneto tinkle. Identifikatorius parengtas pagal ISO 26324-2012 standartą ir susideda iš priešdėlio ir priesagos, pvz., DOI 10.1000/123456.

Autorių identifikavimo įrankiai

- *ArXiv Author ID* <<http://www.arxiv.org/>>
- *Scopus Author ID* <<http://www.scopus.com/>>
- *Researcher ID* <<http://www.researcherid.com/>>
- *ORCID* <<http://www.orcid.org/>>
- *PubMed Author ID* <<http://www.pubmed.gov/>>

Viso teksto šaltinių paieškos įrankiai

CrossRef <<http://www.crossref.org/>>

Ne pelno organizacija, kurios tikslas susieti mokslo publikacijas ir duomenis, palengvinti ir greitinti mokslinę paiešką. CrossRef padeda lengvai rasti straipsnyje paminėtą publikaciją ar citatą.

Informacija apie dokumento versiją

CrossMark

CrossMark <<http://www.crossref.org/crossmark/>>

Plagiato identifikavimo sistemos

CrossCheck <<http://www.crossref.org/crosscheck/>>

Leidžia nustatyti teksto sutapimą ir neteisėtą teksto panaudojimą.

EPAS <<http://www.esec.vu.lt/epas/>>

Plagiato identifikavimo sistema, sukurta Vilniaus universitete.

◆ ELEKTRONINIAI MOKSLO INFORMACIJOS ŠALTINIAI IR INTERAKTYVIOS TECHNOLOGIJOS

▶ Knygos

- ALPSP <<http://www.alp.org/>>
- Google knygos <<http://books.google.com/>>
- Knygininkas <<http://www.knygininkas.lt/>>
- KTU el. knygos <<http://www.ebooks.ktu.lt/>>
- MRU el. knygos <<http://ebooks.mruni.eu/>>
- Science Books Online <<http://www.sciencebooksonline.info/>>
- VGTU el. knygos <<http://www.ebooks.vgtu.lt/>>

▶ Mokslo straipsnių duomenų bazės

- Emerald Insight <<http://www.emeraldinsight.com/>>
- Oxford University Press Journals <<http://www.oupjournals.org/>>
- Sage Journals Online <<http://online.sagepub.com/>>
- ScienceDirect <<http://www.sciencedirect.com/>>
- Springer LINK <<http://www.springerlink.com/>>
- Taylor & Francis <<http://www.tandfonline.com/>>
- Wiley Online Library <<http://onlinelibrary.wiley.com/>>

▶ Informaciniai leidiniai

- CRC Handbook of Chemistry and Physics <<http://www.crcnetbase.com/>>
- Encyclopaedia Britannica Online <<http://www.britannica.com/>>
- Encyclopedia.com <<http://www.encyclopedia.com/>>
- McGraw-Hill Encyclopaedia of Science and Technology <<http://www.accessscience.com/>>
- The Free Dictionary <<http://www.thefreedictionary.com/>>

▶ Apžvalgos

Annual Reviews <<http://arjournals.annualreviews.org/>>

▶ Statistikos duomenys

- European Central Bank <<http://www.ecb.int/stats>>
- Eurostat <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>>
- LR statistikos departamentas <<http://www.stat.gov.lt/>>

RSS naujienoms prenumeruoti ir tvarkyti naudojamasi įvairios priemonės:

- ◆ sklaidos kanalų arba informacijos santraukų skaitymo programos, pvz., RSS Reader;
- ◆ specializuotos svetainės, teikiančios naujienų prenumeratą ir tvarkymo paslaugas, pvz., Bloglines, Netvibes;
- ◆ naršyklių, el. pašto informacijos santraukų prenumeratos priemonės.

▶ Mokslininkų tinklaraščiai

- ScienceBlogs <<http://scienceblogs.com/>>
- ChemSpider Blog <<http://www.chemspider.com/blog/>>
- Top 100 Education Blogs <<http://oedb.org/library/features/top-100-education-blogs>>
- Dissertation Research Blog <<http://dissertationresearch.blogspot.com/>>

▶ Mokslininkų socialiniai tinklai

- Researcher ID <<http://www.researcherid.com/>>
- Research GATE <<http://www.researchgate.net/>>
- BiomedExperts <<http://www.biomedexperts.com/>>
- ScienceCareers <<http://sciencecareers.sciencemag.org/>>

▶ Vikis

- Open Wetware <<http://openwetware.org/>>
- OpenResearch <<http://openresearch.org/>>
- Protopedia <<http://www.proteopedia.org/>>
- Scholarpedia <<http://www.scholarpedia.org/>>
- WikiEducator <<http://wikieducator.org/>>
- Vikipedija <<http://www.wikipedia.org/>>

▶ Pateikčių dalijimosi svetainės

- SlideShare <<http://www.slideshare.net/>>
- AuthorSTREAM <<http://www.authorstream.com/>>
- SlideBoom <<http://www.slideboom.com/>>
- SlideServe <<http://www.SlideServe.com/>>

▶ Tinklalaids – garso ir vaizdo įrašų rinkiniai, kurie skleidžiami internete pasitelkiant RSS technologiją.

- Videopodcasts.tv <<http://www.videopodcasts.tv/>>
- Podcast.com <<http://podcast.com/>>
- Podcastdirectory <<http://www.podcastdirectory.com/>>

▶ Nuotraukų dalijimosi svetainės

- Flickr <<http://www.flickr.com/>>
- Picasa Web Albums <<http://picasaweb.google.com/>>

▶ Vaizdo įrašų dalijimosi svetainės

- Blip.tv <<http://www.blip.tv/>>
- YouTube <<http://www.youtube.com/>>
- SciVee <<http://www.scivee.tv/>>

▶ Dokumentų rengimo ir bendradarbiavimo įrankiai

- Google Diskas <<https://drive.google.com/>>
- Zoho <<http://www.zoho.com/>>

◆ **ATVIROJI PRIEIGA**

Atviroji prieiga vartotojams užtikrina nemokamą mokslo žinių prieinamumą ir nevaržomą jų naudojimą. Autoriams atviroji prieiga užtikrina jų darbų matomumą pasaulyje, didesnę skaitomumą, naudojimą kituose tyrimuose ir citavimą.

▶ **Atvirosios prieigos žurnalai**

- *DOAJ* <<http://www.doaj.org/>>
- *BioMed Central* <<http://www.biomedcentral.com/>>
- *Springer Open* <<http://www.springeropen.com/>>
- *Hindawi* <<http://www.hindawi.com/journals/>>

▶ **Mišrios prieigos žurnalai**

- *Elsevier* atvirosios prieigos straipsniai <<http://www.sciencedirect.com/science/jrnallbooks/a/contains-open-access>>
- *Nature* <<http://www.nature.com>>
- *Oxford Open* <<http://www.oxfordjournals.org/>>

▶ **Vėlesnės prieigos žurnalai**

HighWire <<http://highwire.stanford.edu/lists/freeart.dtl>>

▶ **Nerekomenduojamų publikuoti atvirosios prieigos leidėjų ir žurnalų sąrašas**

<<http://scholarlyoa.com/publishers/>>

▶ **Klaidinančių citavimo indeksų sąrašas**

<<http://scholarlyoa.com/other-pages/misleading-metrics/>>

▶ **Atvirosios prieigos knygos**

- *DOAB* <<http://www.doabooks.org/>>
- *OAPEN* <<http://www.oapen.org>>

▶ **Užsienio atvirosios prieigos talpyklų pavyzdžiai**

- Kalifornijos universiteto talpykla *eScholarship* <<http://repositories.cdlib.org/escholarship>>
- Sautamptono universiteto talpykla *e-Prints Soton* <<http://eprints.soton.ac.uk/>>
- Toronto universiteto talpykla *TSpace* <<https://tspace.library.utoronto.ca/>>

▶ **Teminės talpyklos**

- *ArXiv* <<http://arxiv.org/>> – fizikos, matematikos, kompiuterijos ir kt. fizinių mokslų talpykla
- *CiteSeerX* <<http://citeseerx.ist.psu.edu/>> – kompiuterijos ir informacijos mokslų talpykla
- *Cogprints* <<http://cogprints.org/>> – psichologijos, neurologijos, lingvistikos, filosofijos, logikos, sociobiologijos, elgesio genetikos, dirbtinio intelekto, mokymosi, neurotiklų ir kt. mokslų talpykla
- *RePEc* <<http://repec.org/>> – ekonomikos mokslų talpykla
- *Social Science Research Network* <<http://ssrn.com/>> – socialinių mokslų talpykla

▶ **Jungtinės talpyklos**

- *ARROW* <<http://arrow.edu.au/repositories.php>>
- *DART-Europe* <<http://www.dart-europe.eu/>>
- *NARCIS* <<http://www.narcis.info/>>
- *NDLTD* (angl. *Networked Digital Library of Theses and Dissertations*) <<http://www.ndltd.org/>>

▶ **Atvirieji mokslo duomenys**

- Duomenų talpykla vienijanti organizacija *DataCite* <<http://www.datacite.org/>>
- Mokslo duomenų talpykla *Zenodo* <<http://zenodo.org/>>
- Duomenų talpyklų paieškos sistema *Databib* <<http://databib.org/>>
- Duomenų talpyklų paieškos sistema *re3data.org* <<http://www.re3data.org/>>
- Duomenų talpykla *DRYAD* <<http://datadryad.org/>>
- Duomenų talpykla *PANGAEA* <<http://www.pangaea.de/>>

▶ **Mokslo duomenų žurnalai**

- *Biodiversity Data Journal* <<http://biodiversitydatajournal.com/>>
- *Earth System Science Data* <<http://www.earth-system-science-data.net/>>
- *F1000 Research* <<http://f1000research.com/>>
- *GigaScience* <<http://www.gigasciencejournal.com/>>

▶ **Atvirieji švietimo ištekliai**

- *LieDM* atvirų švietimo išteklių kaupyklos <<https://groups.diigo.com/group/asi-kaupyklos>>
- *Curriki* <<http://www.curriki.org/>>
- *LieDM* <<http://open.liedm.lt/>>
- *MERLOT* <<http://www.merlot.org/>>
- *MIT OpenCourseWare* <<http://ocw.mit.edu/>>
- *OER Commons* <<http://www.oercommons.org/>>
- *Open Textbook Library* <<http://open.umn.edu/opentextbooks/>>
- *OpenStax* <<http://cnx.org>>

Atviroji prieiga Lietuvoje

Apie atvirąją prieigą lietuviškai:

- <<http://www.lmba.lt/atviroji-prieiga>>
- <<http://ktu.edu/turiny/atviroji-prieiga-0>>
- <<http://www.mb.vu.lt/mokslui-ir-studijoms/moksline-komunikacija/atviroji-prieiga>>

Institucinės mokslo ir studijų informacijos talpyklos,
užregistruotos OpenDOAR ir ROAR registruose:

- *Aleksandro Stulginskio universiteto talpykla*
<<http://dspace.lzuu.lt/>>
- *ISM ekonomikos ir vadybos universiteto talpykla*
<<http://archive.ism.lt/>>
- *Kauno kolegijos talpykla*
<<https://dspace.kauko.lt/>>
- *Lietuvos sveikatos mokslų universiteto talpykla*
<<http://eknygos.lsmuni.lt/etalpykla/>>
- *Mykolo Romerio universiteto talpykla*
<<https://repository.mruni.eu/>>
- *Vilniaus Gedimino technikos universiteto talpykla*
<<http://dspace.vgtu.lt/>>
- *Vytauto Didžiojo universiteto talpykla*
<<http://erepository.vdu.lt/>>

Lietuvos tarpinstitucinės ir nacionalinės mokslo publikacijų ir mokslo duomenų talpyklos:

- Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka eLABa
<<http://www.elaba.lt/>>
- Kristalografinė duomenų bazė COD
<<http://www.crystallography.net/>>
- Lietuvos HSM duomenų archyvas LIDA
<<http://www.lidata.eu/>>
- Nacionalinis mokslo tyrimų duomenų archyvas MIDAS
- Viso teksto duomenų bazė „Lituanistika“
<<http://lituanistika.library.lt/>>

Europos Komisijos atvirosios prieigos reikalavimai

Europos Komisijos programos „Horizontas 2020“ reikalavimai ir rekomendacijos Europos Sąjungos šalims laikytis panašaus principo savo vidaus programose

<<http://ec.europa.eu/digital-agenda/open-access-scientific-information>>, t. y.:

- ◆ straipsnius nedelsiant turėtų paskelbti internete leidėjas („auksinė“ ir „mišri“ atviroji prieiga), o atitinkančias reikalavimus skelbimo išlaidas gali iš anksto kompensuoti Europos Komisija, arba
- ◆ tyrėjai, naudodamiesi atvirosios prieigos talpykla, turėtų pateikti savo straipsnius visuomenei ne vėliau kaip po šešių mėnesių (arba 12 mėnesių, jei straipsnis yra socialinių ir humanitarinių mokslų tema) nuo straipsnio paskelbimo („žalioji“ atviroji prieiga).

- ▶ **Finansuojančių institucijų atvirosios prieigos reikalavimai**
SHERPA JULIET <<http://www.sherpa.ac.uk/juliet>>
- ▶ **Leidėjų nuostatos**
dėl straipsnių kaupimo institucinėse talpyklose
SHERPA RoMEO <<http://www.sherpa.ac.uk/romeo>>
- ▶ **Atvirosios prieigos iniciatyvos ir projektai**
  - Europos Komisijos finansuojamas atvirosios prieigos infrastruktūros projektas
OpenAIREplus <<http://www.openaire.eu/>>
  - Atvirosios prieigos politiką skatinantis projektas
PASTEUR4OA <<http://www.pasteur4oa.eu/>>
  - Organizacija Teisė į mokslą (Right to Research Coalition)
<<http://www.righttoresearch.org/>>
  - Atvirosios prieigos talpyklų nuostatų registras ROARMAP
<<http://www.eprints.org/openaccess/policy/signup>>

Kaip įvykdyti Europos Komisijos ir kitų finansuojančių institucijų reikalavimus?

Publikuoti straipsnį **atvirosios prieigos žurnale** arba pateikti straipsnį pasirinktam komerciniam žurnalui.

Jeigu publikuojama ne atvirosios prieigos žurnale, reikia atlikti toliau nurodytus veiksmus.

Pirmas žingsnis

Gavus patvirtinimą dėl straipsnio publikavimo, galutinį recenzuoto rankraščio variantą įkelti į institucinę (Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka eLABa <<http://www.elaba.lt/>>), teminę arba OpenAIRE rekomenduojamą talpyklą Zenodo <<http://www.zenodo.org/>> (nurodant finansuojančio šaltinio informaciją ir prieigos sąlygas).

Antras žingsnis

Patikrinti autorių teisių sąlygas su leidėju pasirašytoje sutartyje arba duomenų bazėje SHERPA RoMEO <<http://www.sherpa.ac.uk/romeo>>.

Svarbu užtikrinti atvirąją prieigą kuo greičiau (jeigu leidėjas leidžia – iš karto arba per 6 mėn. nuo publikavimo, socialinių ir humanitarinių mokslų publikacijų – per 12 mėn.).

Pastaba. Finansuojančių institucijų atvirosios prieigos reikalavimai skelbiami svetainėje SHERPA JULIET <<http://www.sherpa.ac.uk/juliet>>.

◆ MOKSLO VERTINIMO ĮRANKIAI

„Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) darbų vertinimo metodika“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V-1128, 2011 m. balandžio 8 d. įsakymo Nr. V-572 redakcija <http://www.smm.lt/uploads/documents/mokslas_destytojams/mdvm.pdf>

Citavimo duomenų šaltiniai

Prenumeruojamos duomenų bazės:

- *Web of Science, Journal Citation Reports* <<http://isiknowledge.com>>
- *Scopus* <<http://www.scopus.com>>

Nemokami šaltiniai:

- *Scimago Country&Journal Rank* <<http://www.scimagojr.com/>>
- *Google Scholar* <<http://scholar.google.lt>>
- *Publish or Perish* <<http://www.harzing.com/pop.htm>>
- *Microsoft Academic Search* <<http://academic.research.microsoft.com>>

Web of Science

Pateikia straipsnio citavimų skaičių ir autorių h indeksą.

H indeksas rodo, kiek autorius turi straipsnių h, kurių kiekvienas buvo cituotas ne mažiau kaip h kartų. H indeksas rodo mokslininko darbų reikšmingumą per visą karjerą ar pasirinktą laikotarpį.

Duomenų bazėje **Web of Science** indeksuojamų žurnalų sąrašas laisvai prieinamas adresu <<http://scientific.thomson.com/mjl/>>.

Į **Web of Science** įtraukiamų žurnalų atrankos kriterijus rasite adresu

<<http://wokinfo.com/essays/journal-selection-process>>.

Journal Citation Reports (JCR)

Pateikia žurnalų cituojamumo rodiklius ir leidžia įvertinti bei palyginti žurnalus. Pagal mokslų sritis JCR skiriama į 2 bazes: *Science Edition* (fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų žurnalai) ir *Social Sciences Edition* (socialiniai ir humanitariniai mokslai). Dažniausiai naudojami rodikliai:

- ◆ žurnalo cituojamumo rodiklis (angl. *Impact Factor*),
- ◆ mokslo krypties citavimo rodikliai (angl. *category data*),
- ◆ dažniausiai cituojami mokslo krypties žurnalai,
- ◆ susiję žurnalai (angl. *related journals*).

Žurnalų cituojamumo rodiklis rodo, kiek vidutiniškai kartų žurnalo straipsniai, publikuoti per dvejus prieš tai buvusius metus, buvo cituoti einamaisiais metais.

Svarbu

- *Web of Science* citavimo rodyklėje **Arts & Humanities Citation Index** indeksuojamiems žurnalams cituojamumo rodikliai nėra skaičiuojami.
- Žurnalų cituojamumo rodiklis pradamas skaičiuoti tik trečiaisiais metais nuo to laiko, kai žurnalas įtraukiamas į duomenų bazę *Web of Science*.

Lietuvos mokslo tarybos publikacijų vertinimo metodikoje aukščiausiai kategorijai priskiriami straipsniai, kurių žurnalo cituojamumo rodiklis yra didesnis nei 20 proc. nuo atitinkamos *ISI JCR* mokslo kategorijos agreguotojo cituojamumo rodiklio; jei žurnalas priklauso kelioms kategorijoms, nuo šių kategorijų agreguotųjų cituojamumo rodiklių vidurkio. Antroji sąlyga įvertina, ar žurnalo citavimo duomenyse (*Cited Journal Data/All Years*) nurodytas citavimų skaičius kituose žurnaluose, kurių cituojamumo rodiklis yra didesnis nei šio žurnalo mokslo kategorijos agreguotasis cituojamumo rodiklis, yra didesnis už 20 proc. nuo viso citavimų skaičiaus.

Normalizuoti mokslo vertinimo rodikliai

Eigenfactor.org <<http://www.eigenfactor.org/>>.

◆ *Eigenfactor Score* yra vadinamas **reikšmingumo** rodikliu. Jis rodo, kiek kartų žurnalo, išleisto per praėjusius penkerius metus, straipsniai buvo cituoti einamaisiais metais. Šis rodiklis atmeta žurnalo savicitavimus.

◆ *Article Influence Score* – straipsnio **įtakos** rodiklis apskaičiuoja reliatyvų žurnalo svarbumo mastą. Tai yra žurnalo reikšmingumo rodiklis *Eigenfactor Score*, padalytas iš straipsnių, publikuotų žurnale, skaičiaus. Rodiklis yra normalizuotas taip, kad visų straipsnių iš visų žurnalų suma lygi 1.

Institucijų analizės ir vertinimo įrankiai

- *Essential Science Indicator (Thomson Reuters)* <<http://thomsonreuters.com/essential-science-indicators/>>
- *InCites (Thomson Reuters)* <<http://researchanalytics.thomsonreuters.com/incites/>>
- *SCImago* <<http://www.scimagojr.com/>> (nemokamas)
- *SciVal Suite (Elsevier)* <<http://info.scival.com/>>
- *Scopus* <<http://www.scopus.com/>>

Alternatyvi institucijų vertinimo metodika *Snowball Metrics* <<http://www.snowballmetrics.com/>>.

◆ ALTERNATYVŪS MOKSLO VERTINIMO ĮRANKIAI IR PAGALBA AUTORiams

Alternatyvūs mokslo vertinimo rodikliai

- ◆ rodo, kiek mokslo publikacijos ar duomenys yra skaitomi, diskutuojami, atsisiunčiami, rekomenduojami kitiems, cituojami;
- ◆ greičiau pateikiami naudojimosi duomenys, nereikia laukti metų, kad būtų matoma tyrimo rezultatų įtaka mokslo vystymuisi;
- ◆ vertinama ne tik tradicinių publikacijų, bet ir kitų informacijos šaltinių – duomenų rinkinių, programų, tinklaraščių, vaizdo medžiagos ir kt. – įtaka mokslui;
- ◆ vertinama, kokią įtaką tyrimo rezultatai turi platesnei auditorijai – ne tik mokslininkams, bet ir praktikams, medikams, ugdytojams ir plačiajai visuomenei.

- ▶ Alternatyvūs vertinimo įrankiai
<<http://altmetrics.org/tools/>>

ImpactStory.org

<<https://impactstory.org/>>

Atvirojo kodo interneto programa, surenkanti duomenis iš įvairių šaltinių (preprintų, duomenų rinkinių, pateikčių ir kt.). Ji leidžia vartotojams susikurti asmeninį profilį ir sekti, kiek darbai yra skaitomi ir naudojami.

<<http://www.plumanalytics.com/>>

Vertina 5 rodiklius: naudojimą (atsisiuntimas, peržiūra), išsaugojimą (parankiniai, žymėjimas, išsaugojimas, grupės ir kt.), paminėjimą (tinklaraščiai, naujienos, Vikipedija, komentarai, apžvalgos), socialines medijas (paskelbimas tviteryje, pažymėjimas, kad patinka (angl. likes), pasidalijimas), citavimą (PubMed, Scopus, patentai). Plum Analytics 2014 m. tapo EBSCO Information Services dalimi.

Altmetric <<http://www.altmetric.com/>>

Pateikia įskiepius (Altmetric API, Altmetric Explorer, Altmetric Bookmarklet, Altmetric Badges), kurie leidžia gauti straipsnių lygmens rodiklius. Įrankį naudoja duomenų bazės Scopus, Nature, BioMedCentral, SpringerLINK ir kt.

- ▶ Atvirojo recenzavimo įrankiai

- Peer Evaluation <<http://www.peerevaluation.org/>>
- Paper Critics <<http://www.papercritic.com/>>

Kaip pasirinkti žurnalą publikavimui

Pirmas žingsnis – įvertinti leidėjo ir konkretaus žurnalo patikimumą ir pripažinimą tarptautinėje erdvėje. Tam naudokite įrankius:

- Web of Science
<<http://science.thomsonreuters.com/mjl/>>
- Academic Database Assessment Tools
<<http://adat.crl.edu/>>
- Journal Management
<<http://kobson.nb.rs/eifl/>>

Antras žingsnis – patikrinti, ar žurnalui yra skaičiuojamas cituojamumo rodiklis (angl. Impact Factor) ir kokią reitingo poziciją jis užima atitinkamoje mokslo kategorijoje. Tai galima sužinoti duomenų bazėje Journals Citation Reports.

Fizinių, technologijos ir biomedicinos mokslų atstovai dar turėtų patikrinti ir įvertinti žurnalo atitiktį Lietuvos mokslo tarybos mokslo vertinimo metodikos rodikliams, t. y., ar jie tenkina pirmąją ir antrąją sąlygas.

Svarbu patikrinti, ar žurnalas nepriklauso grobuoniškų žurnalų kategorijai <<http://scholarlyoa.com/publishers/>>

- Elsevier
<<http://www.elsevier.com/journal-authors>>
- Springer Journal Selector
<<http://www.springer.com/gp/authors-editors/journal-author>>

Leidėjų pagalba autoriams

Exemplar <<http://www.springerexemplar.com>> – bandomoji versija, kuri leidžia patikrinti, kaip konkretūs žodžiai ir frazės yra naudojami mokslo straipsniuose.